ADDA BILISUMMAA OROMOO

OROMO LIBERATION FRONT

موروأ ريرحتة هبجـــو

Gaafa: 25-08-2013 خيرات
Date:

Lakk.: 05/stm-abo/2013 مقر
No.:

የንጹሃን ኦሮሞ ልጆችን ኣጥንት መቆርጠም የለመደው የጭራቅ ክራንቻ ተስፋሁን ጨመዳንም በላ

ቃሊቲ ወህኒ ቤት ውስጥ ያረፈውን ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳን ኣስመልክቶ ከኦሮሞ ነጻነት ግንባር የተሰጠ መግለጫ

የኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ ጉርሜሳ ኣጭር የህይወት ታሪክ

ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ ከኣባቱ ከኣቶ ጨመዳ ጉርሜሳ እና ከእናቱ ከወ/ሮ ግድነሽ ቤኛ እ.ኤ.ኣ. በ1976 ምስራቅ ወለጋ ጉዱሩ ወረዳ ሃርቡ በተባለች የገጠር ቀበሌ ተወለደ። ተስፋሁን ጠባብ የትምህርት እድል Šጋጠማቸው በጭቆና ቀንበር ስር የሚኖሩ የኦሮሞ ልጆች ኣንዱ ነበር። እድሜው ለትምህርት እንደደረሰ የመጀመሪያና የመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን የተከታተለው በሎያ እና ፍንጫኣ ትምህርት ቤቶች ሲሆን የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን ደግሞ በሻምቦ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በ1996 ኣጠናቀቀ። ባስመዘገበው ከፍተኛ ነጥብ ፊንፍኔ ዩኒቨርሲቲ በመግባት ሃምሌ 2001 በሲቪል ኢንጂነሪንግ የመጀመሪያ ድግሪ ተመረቀ። ከምረቃው በሁዋላም፤

1. ከመስከረም 2004 እስከ ጥር 2005 በኦሮምያ የገጠር መንገድ ባለስልጣንና በኢትዮ-ጣሊያን የኣርሲ-ባሌ ገጠር መንገድ ፕሮጀክት የሚመራውን ቡድን በፕሮጀክት ማኔጀርነት መርቷል።
2. በኢሉ ኣባቦራ ሩቅ የገጠር ኣከባቢ የተሰራውን የደገሌ-ቢርብርሳ *RR50* መንገድ ስራ ፕሮጀክት በመምራት ኣስፈጽሚል።
3. ባንድ ወጥ መልክ የተቀየሱትን ኣራት የሰፈራ መንገዶች ማለትም የŒኔ-ጨዋቃ፤ በደሌ-ከሎስሪ፤ ገቺ-ጫቴ እና ያንፋ-በለቲ መንገድ ግንባታዎችን መርቷል።
4. በጨዋቃ ወረዳ ኢሉ-ሃረር ከተማ የተገነባውን የወረዳውን ኣስተዳደር መስሪያ ቤት በፕሮ ጀክት ማኔጀርነት በማሳነጽ ኣስፈጽሚል።
5. ከጥቅምት 2001 እስከ ሃምሌ 2003 ደግሞ በምስራቅ ወለጋ የስሬ-ኑኑ-ኣርጆ *RR50* መንገድ ስራ ላይ የመስክ ኢንጂነር ሆኖ በመስራት ኣገሩን ኣገልግሏል።

የወያኔ መንግስት በኦሮሞ ምሁራን ላይ ከኣለው የጠለቀ ጥላቻና ጥርጣሬ የተነሳ ኢንጂነር ተስ ፋሁን ጨመዳም ወከባ ስለበረታበት ኣገር ጥሎ በ2005 መግቢያ ላይ ወደ ኬንያ ለመሰደድ ተገደደ። በናይሮቢ ኬንያም ከሃገር ለመሰደድ ያበቃውን በመንግስት ሃይሎች የተፈጸመበትን የወከባ ተግባር ለተባበሩት መንግስታት የስደተƒች ከፍተኛ Œሚሽነር (*UNHCR*) ቢሮ ኣመለከተ።

P. O. Box 6973 Asmara, Eritrea |Tel 2911 153848 | *www.oromoliberationfront.org*

ከወከባ ህይወት ሸሽቶ ሰላማዊ ህይወቱን ለመምራት ያመለከተ መሆኑ በመረጋገጡ ማመልከቻው በተገቢው መልኩ ተቀባይነት ኣግኝቶ የ*UNHCR* ህጋዊ የመንቀሳቀሻ ወረቀት ተሰጥቶት ነበር። ይሁን እንጂ በቂና ግልጽ ባልሆነ ምክንያት ሚያዝያ 27, 2007 በወያኔ መንግስትና በኬንያ መንግስት ስምምነት ተስፋሁን የስደት ጉዋደኛው ከሆነው ከኢንጂነር መስፍን ኣበበ ኣብዲሳ ጋር ታፍኖ ተወሰደ።

በኣሜሪŠ መንግስት ጥላ ስር በተመሰረተውና እንደ ዩጋንዳና ኬንያ ያሉ ሃገራት ኣባል በሆኑበት *‘ Joint Anti Terrorism Task Force(JATT)’* ውስጥ በጸረ-ሽብርተኝነት ዘመቻ ሽፋን ኣባል የተደረገችው ኢትዮጵያ ጎሮቤት ኣገራት ውስጥ በስደት የሚኖሩ የኦሮሞ ልጆችን ኣፍና ደብšቸውን የምታጠፋ መሆኑ ግልጽ ነው። በዚሁ መሰረት የኢትዮጵያ መንግስት ተስፋሁን ጨመዳንና መስፍን ኣበበን በሃሰት የሽብርተኝነት ውንጀላ ከሶ በከ¸ንያ መንግስት ትብብር ኣፍኖ ወሰዳቸው። የምስራቅ ኣፍሪቃ ሽብርተ*ƒ*ችን ፊንፍኔ ላይ እንመረምራለን *(JATT East African Main Branch Investigation in Addis Abbaba)* በሚል ስልት ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳና ኢንጂነር መስፍን ኣበበ ግንቦት 12 ቀን 2007 ከለሊቱ 8 ሰኣት ግድም እጆቻቸውና ኣይኖቻቸው ታስረው በሞያሌ በኩል ከወያኔ ስርኣት እጅ ገቡ።

ወያኔ እጅ ውስጥ ከመውደቃቸው በፊት ከሚያዝያ 27 ቀን 2007 ኣንስቶ እስከ ታህሳስ 12 ቀን 2007 ድረስ ኬንያ ውስጥ ትሪም ቫሊ በተባለው ግšት በሚገኘው ብሄራዊ የምርመራ ቢሮ **(National bureau of Investigation-NBI)** ከኣሜሪŠው *FBI* እና ከኬንያው የጸረ ሽብር ፖሊስ ቡድን (*Anti Terror Police Unit*) እጅ ሲመረመሩ ቆይተዋል። በምርመራው ውጤትም ፍራንሲዝ የተባለው የመርማሪው ቡድን መሪ ሁለቱ ወጣቶች ከሽብር ተግባር ጋር የሚያይšቸው ምንም ኣይነት ፍንጭ ስላልተገኘ የኬንያ መንግስት ባስቸኩዋይ በነጻ ሊለቃቸው እንደሚገባ ውሳኔ ሰጥቶ ነበር። ይሁን እንጂ *CID* በተባለው መስሪያ ቤት ከፍተኛ ሃላፊ የሆነችው ሊሊያን የተባለችው ወይዘሮ ከወያኔ መንግስት በተቀበለችው ዳጎስ ያለ የጉቦ ገንዘብ በመገšት ሁለቱን የኦሮሞ ምሁራን ስደተ*ƒ*ች ኣሳልፋ ለስርኣቱ በመስጠት የወንጀሉ ተባባሪ ሆነች። ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳና ኢንጂነር መስፍን ኣበበ ውድ የኦሮሞ ልጆችን ኣጥንት ቆርጥሞ መትፋት በለመደው ማእከላዊ እስር ቤት የተወረወሩትም በዚሁ መሰረት ነበር። ማእከላዊ ውስጥ ኣንድ ኣመት ከሶስት ወር ሙሉ ከከፍተኛ ድብደባና ሰቆቃ ጋር ሲመረመሩ ቆይተዋል።

በኦነግ ኣባልነት በሃሰት ተወንጅሎ በጭለማ ክፍል ውስጥ ኣመት ከሶስት ወር ሰቆቃ ከተፈጸመበት በሁዋላ በ2008 ፍርድ ቤት የቀረበው ተስፋሁን ጨመዳ መጋቢት 31 ቀን 2010 በስርኣቱ ደጋፊ የትግራይ ተወላጆች በተሞላው ችሎት የእድሜ ልክ እስራት ተበየነበት። ሞቱን በማየት Šልሆነ በስተቀር በሌላ ኣይነት ቅጣት ሊረŠ ያልቻለው የወያኔ መንግስት ሚያዝያ 4 ቀን 2011 ከወህኒ ቤቱ ሊያመልጡ ሞክረዋል በሚል የሃሰት ውንጀላ ተስፋሁን ጨመዳንና መስፍን ኣበበን ኣፍኖ ደብšቸውን ኣጠፋ። በመለስ ዜናዊ የቀጥታ ትእšዝ የሚመራው የመርማሪ ቡድን በጭለማ ጉድጉዋድ ውስጥ ኣŠላቸውና ኣእምሮኣቸው እስከሚደነዝዝ ድረስ በድብደባ ኣሰቃያቸው። በኣሰቃቂ ድብደባው ሳቢያ ኣŠላዊና ስነልቦናዊ ቁስለት የደረሰበት ተስፋሁን ጨመዳ በጠና ታሞ የህክምና ኣገልግሎት በመነፈጉ ነሃሴ 24 ቀን 2013 ከዚህ ኣለም በሞት ተለይቷል።

“ነጻ ሆኜ ተወልጄ ነጻ ሆኜ መኖርን ብነፈግም ለነጻነቴ እየታገልኩ ከመሞት የሚመል ሰ ኝ ሃይል የለም” በማለት የሚታወቀው ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ ኣድŠሚውን የህይወት መንገዱን በስኬት ለማጠናቀቅ ሳይችል ቀርቶ በሺዎች የሚቆጠሩ የኦሮሞ ልጆች ለኦሮሞነታቸው የከፈሉትን ኣይነት መራራ መስዋእትነት ተቀላቀለ።

የኦሮሞ ነጻነት ግንባር እነ ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ፣ ኢንጂነር መስፍን ኣበበ እና ሌሎች የኦሮሞ ስደተƒች በተለያዩ ጊዜያት ከኬንያ መንግስት ለወያኔ የሚሰጡበት ሁኔታ የኣለም ኣቀፍ ስደተƒች ኣያያዝ ደንብን የሚጥስ በመሆኑ ድርጊቱን በጽኑ ያወግšል። የኬንያ መንግስት ባለፉት 22 ኣመታት በዚህ መልኩ በተዳጋጋሚ ሲፈጽም ከኖረው መሰል ተግባር እንዲታቀብም እንጠይቃለን። ለዚህ ዘግናኝ ሞት ተጠያቂው የወያኔ መንግስት ብቻ ሳይሆን የኬንያ መንግስትም ጭምር መሆኑን ማስገንዘብ እንወዳለን።

የኦሮሞ ነጻነት ግንባር በኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ ሞት የተሰማውን ጥልቅ ሃዘን እየገለጸ ለቤተሰቦቹ መጽናናትን ይመኛል። ኢንጂነር ተስፋሁን ጨመዳ ተወንጅሎበት የሞት መስዋእትነትን የከፈለለትን ኣላማ በሺዎች የሚቆጠሩ የኦሮሞ ልጆች ኣንግበው ከግቡ እንደሚያደርሱት ኣናረጋግጣለን።

ድል ለኦሮሞ ህዝብ!

የኦሮሞ ነጻነት ግንባር

ነሃሴ 25 ቀን 2013